

Türkiye Barolar Birliđi
Avukatlık
Asgari Ücret Tarifesi
2008 - 2009

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

AVUKATLIK ASGARİ ÜCRET TARİFESİ

Tarife, 19 Aralık 2008 günlü 27085 sayılı *Resmi Gazete*'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

AVUKATLIK ASGARİ ÜCRET TARİFESİ

GENEL HÜKÜMLER

Konu ve kapsam

MADDE 1 - (1) Bütün hukuki yardımlarda avukat ile iş sahipleri arasında geçerli ücret sözleşmesi yapılmamış olan veya avukatlık ücretinin kanun gereği karşı tarafa yükletilmesi gereken durumlarda, Avukatlık Kanunu ve bu Tarife hükümleri uygulanır. Bu Tarifede belirlenen ücretlerin altında avukatlık ücreti kararlaştırılamaz. Aksine yapılan sözleşmelerin ücrete ilişkin hükümleri geçersiz olup, ücrete ilişkin olarak bu tarife hükümleri uygulanır.

Avukatlık ücretinin kapsadığı işler

MADDE 2 - (1) Bu Tarifede yazılı avukatlık ücreti kesin hüküm elde edilinceye kadar olan dava, iş ve işlemler ücreti karşılığıdır. Avukat tarafından takip edilen dava veya işlemlerle ilgili olarak düzenlenen dilekçe ve yapılan diğer işlemler ayrı ücreti gerektirmez. Hükümlerin tavzihine ilişkin istemlerin ret veya kabulü halinde de avukatlık ücretine hükmedilemez.

(2) Buna karşılık, icra takipleriyle, Yargıtay, Danıştay, Askeri Yargıtay ve Sayıştay'da temyizen ve bölge idare mahkemelerinde itirazın görülen işlerin duruşmaları ayrı ücreti gerektirir.

Avukatlık ücretinin aidiyeti, sınırları ve ortak veya değişik sebeple davanın reddinde davalıların avukatlık ücreti

MADDE 3 - (1) Yargı yerlerince avukata ait olmak üzere karşı tarafa yükletilecek avukatlık ücreti, ekli Tarifede yazılı miktardan az ve üç katından çok olamaz. Bu ücretin belirlenmesinde, avukatın emeği, çabası, işin önemi niteliği ve davanın süresi göz önünde tutulur.

(2) Müteselsilen sorumlu olanlar aleyhine açılan davanın reddinde, ret sebebi ortak olan davalılar vekili lehine tek, ret sebebi ayrı olan davalılar vekili lehine ise her ret sebebi için ayrı ayrı avukatlık ücretine hükmolunur.

Birden çok avukat ile temsil

MADDE 4 - (1) Aynı hukuki yardımın birden çok avukat tarafından yapılması durumunda, karşı tarafa bir avukatlık ücretinden fazlası yükletilemez.

Ücretin tümünü hak etme

MADDE 5 - (1) Hangi aşamada olursa olsun, dava ve icra takibini kabul eden avukat, Tarife hükümleri ile belirlenen ücretin tamamına hak kazanır.

Davanın konusuz kalması, feragat, kabul ve sulhte ücret

MADDE 6 - (1) Anlaşmazlık, davanın konusuz kalması, feragat, kabul ve sulh nedenleriyle; delillerin toplanmasına ilişkin ara kararı gereğinin yerine getirilmesinden önce giderilirse, Tarife hükümleriyle belirlenen ücretlerin yarısına, karar gereğinin yerine getirilmesinden sonra giderilirse tamamına hükmolunur.

Görevsizlik, yetkisizlik, dava ön şartlarının yokluğu veya husumet nedeniyle davanın reddinde, davanın nakli ve açılmamış sayılmasında ücret

MADDE 7 - (1) Görevsizlik, yetkisizlik nedeniyle dava dilekçesinin reddine, davanın nakline veya davanın açılmamış sayılmasına; delillerin toplanmasına ilişkin ara kararı gereğinin yerine getirilmesinden önce karar verilmesi durumunda, Tarifede yazılı ücretin yarısına, karar gereğinin yerine getirilmesinden sonraki aşamada ise tamamına hükmolunur. Şu kadar ki, davanın görüldüğü mahkemeye göre hükmolüna-

çak avukatlık ücreti ikinci kısmın ikinci bölümünde yazılı miktarları geçemez.

(2) Davanın dinlenebilmesi için kanunlarda öngörülen ön şartın yerine getirilmemiş olması ve husumet nedeniyle davanın reddine karar verilmesinde, davanın görüldüğü mahkemeye göre Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde yazılı miktarları geçmemek üzere üçüncü kısımda yazılı avukatlık ücretine hükümlenir.

(3) Kanunlar gereği gönderme, yeni mahkemeler kurulması nedeniyle görevsizlik veya yetkisizlik kararı verilmesi durumunda avukatlık ücretine hükmedilmez.

Karşılık davada, davaların birleştirilmesinde ve ayrılmasında ücret

MADDE 8 - (1) Bir davanın takibi sırasında karşılık dava açılması, başka bir davanın bu davayla birleştirilmesi veya davaların ayrılması durumunda, her dava için ayrı ücrete hükümlenir.

Nafaka, kira tespiti ve tahliye davalarında ücret

MADDE 9 - (1) Tahliye davalarında bir yıllık kira bedeli tutarı, kira tespiti ve nafaka davalarında

tespit olunan kira bedeli farkının veya hükmolunan nafakanın bir yıllık tutarı üzerinden Tarifenin üçüncü kısmı gereğince hesaplanacak miktarın tamamı, vekalet ücreti olarak hükmolunur. Bu miktarlar, Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde davanın görüldüğü mahkemeye göre belirlenmiş bulunan ücretten az olmaz.

(2) Nafaka davalarında reddedilen kısım için avukatlık ücretine hükmedilemez.

Manevi tazminat davalarında ücret

MADDE 10 - (1) Manevi tazminat davalarında avukatlık ücreti, hüküm altına alınan miktar üzerinden Tarifenin üçüncü kısmına göre belirlenir.

(2) Davanın kısmen reddi durumunda, karşı taraf vekili yararına Tarifenin üçüncü kısmına göre hükmedilecek ücret, davacı vekili lehine belirlenen ücreti geçemez.

(3) Bu davaların tamamının reddi durumunda avukatlık ücreti, Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümüne göre hükmolunur.

İcra ve iflas müdürlükleri ile icra mahkemelerinde ücret

MADDE 11 - (1) İcra ve İflas Müdürlüklerindeki hukuki yardımlara ilişkin avukatlık ücreti, takip sonuçlanıncaya kadar yapılan bütün işlemlerin karşılığıdır. Konusu para veya para ile değerlendirilebiliyor ise avukatlık ücreti, bu Tarifenin üçüncü kısmına göre belirlenir.

(2) Aciz belgesi alınması, takibi sonuçlandıran işlemlerden sayılır. Bu durumda avukata tam ücret ödenir.

(3) İcra mahkemelerinde duruşma yapılırsa Tarife gereğince ayrıca avukatlık ücreti hükmedilir. Şu kadar ki bu ücret, Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünün iki ve üç sıra numaralarında gösterilen iş ve davalarla ilgili hukuki yardımlara ilişkin olup, Tarifenin üçüncü kısmına göre belirlenecek avukatlık ücreti bu sıra numaralarında yazılı miktarları geçemez.

(4) Nafaka ve tahliyeye ilişkin icra takiplerinde, Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümündeki, icra mahkemelerinde açılan istihkak davalarında da üçüncü kısımdaki ücretlere hükmolunur.

(5) Borçlu itiraz süresi içerisinde borcunu öderse tarifeye göre belirlenecek ücretin dörtte üçü takdir edilir.

Tarifelerin üçüncü kısmına göre ücret

MADDE 12.- (1) Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde gösterilen hukuki yardımların konusu para veya para ile değerlendirilebiliyor ise avukatlık ücreti, (yedinci maddenin ikinci fıkrası, dokuzuncu maddenin birinci fıkrasının son cümlesi ile onuncu maddenin son fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla,) tarifenin üçüncü kısmına göre belirlenir. Belirlenen bu ücret Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümüne göre tespit edilen ücretten az olamaz.

Ceza davalarında ücret

MADDE 13 - (1) Kamu davasına katılma üzerine, mahkumiyete karar verilmiş ise vekili bulunan katılan lehine Tarifenin ikinci kısım ikinci bölümünde belirlenen avukatlık ücreti sanığa yükletilir.

(2) Ceza hükmü taşıyan özel yasa, tüzük ve kararnamelere göre yalnız para cezasına hükmolunan davalarda tarifeye göre belirlenecek avukatlık ücreti hükmolunan para cezası tutarını geçemez.

(3) CMK 141 ve devamı maddelerine göre tazminat için Ağır Ceza Mahkemelerine yapılan başvurularda, Tarifenin üçüncü kısmı gereğince avukatlık ücretine hükmedilir. Şu kadar ki, hükmedilecek bu ücret

ikinci kısmın ikinci bölümünün onuncu sıra numarasındaki ücretten az olamaz.

(4) Çocuk mahkemelerinde görülen davalarda, asliye ceza; çocuk ağır ceza mahkemelerinde görülen davalarda da ağır ceza mahkemeleri için Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde öngörülen maktu ücretlere ilişkin hükümler uygulanır.

(5) Beraat eden ve kendisini vekil ile temsil ettiren sanık yararına hazine aleyhine maktu avukatlık ücretine hükmedilir.

Danıştayda, Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde, bölge idare, idare ve vergi mahkemelerinde görülen dava ve işlerde ücret

MADDE 14 - (1) Danıştay'da ilk derecede veya duruşmalı olarak temyiz yoluyla görülen dava ve işlerde, idari ve vergi dava daireleri genel kurulları ile dava dairelerinde, bölge idare, idare ve vergi mahkemelerinde davaya cevap verme sürelerinin bitimine kadar anlaşmazlığın feragat ya da kabul nedenleriyle ortadan kalkması veya bu nedenlerle davanın reddine karar verilmesi durumunda tarifede yazılı ücretin yarısına, diğer durumlarda tamamına hükmedilir.

(2) Şu kadar ki, dilekçelerin görevli mercie gönderilmesine veya dilekçenin reddine karar verilmesi durumunda avukatlık ücretine hükümlenmez.

(3) Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde görülen dava ve işlerde de yukarıdaki fıkralarda belirtilen hükümler uygulanır.

Uzlaşma tutanağının hazırlanmasında ücret

MADDE 15 - (1) Avukatlık Kanununun 35/A maddesinde sözü edilen uzlaşma tutanağının hazırlanmasında, konusu itibarıyla görevli mahkemeler için, bu Tarifenin ilgili kısımlarında belirlenen ücretin 1/2 si uygulanır.

Tahkimde ücret

MADDE 16 - (1) Hakem önünde yapılan her türlü hukuki yardımlarda da bu Tarife hükümleri uygulanır.

İş takibinde ücret

MADDE 17 - (1) Bu Tarifeye göre iş takibi; yargı yetkisinin kullanılması ile ilgisi bulunmayan iş ve işlemlerin yapılabilmesi için, iş sahibi veya temsilci tarafından yerine getirilmesi kanunlara göre zorunlu olan iş ve işlemlerdir.

(2) Tarifede yazılı iş takibi ücreti bir veya birden çok resmi daire, kurum veya kuruluşça yapılan

çeşitli işlemleri içine alsın bile, o işin sonuçlanmasına kadar yapılan bütün hukuki yardımların karşılığıdır.

Dava vekili ve dava takipçileri eliyle takip olunan işlerde ücret

MADDE 18 - (1) Dava vekilleri tarafından takip olunan dava ve işlerde de bu Tarife uygulanır.

(2) Dava takipçileri tarafından takip olunan dava ve işlerde bu Tarifede belirtilen ücretin 1/4 ü uygulanır.

Tarifede yazılı olmayan işlerde ücret

MADDE 19 - (1) Tarifede yazılı olmayan hukuki yardımlar için, işin niteliği göz önünde tutularak, Tarifedeki benzeri işlere göre ücret belirlenir.

Uygulanacak tarife

MADDE 20 - (1) Avukatlık ücretinin takdirinde, hukuki yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan tarife esas alınır.

Yürürlük

MADDE 21 - (1) Bu Tarife yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

AVUKATLIK ÜCRET TARİFESİ

BİRİNCİ KISIM BİRİNCİ BÖLÜM

Dava ve Takiplerin Dışındaki Hukuki Yardımlarda Ödenecek Ücret			
1.	Büroda sözlü danışma (ilk bir saate kadar)	125,00	YTL
	takip eden her saat için	60,00	YTL
2.	Çağrı üzerine gidilen yerde sözlü danışma (ilk bir saate kadar)	250,00	YTL
	takip eden her saat için	125,00	YTL
3.	Yazılı danışma için	250,00	YTL
4.	Her türlü dilekçe yazılması, ihbarname, ihtarname, protesto düzenlenmesinde	150,00	YTL

5.	Sözleşmeler ve benzeri belgelerin hazırlanması		
	a) Kira sözleşmesi ve benzeri	250,00	YTL
	b) Tüzük, yönetmelik, miras sözleşmesi, vasiyetname, vakıf senedi ve benzeri belgelerin hazırlanması	750,00	YTL
	c) Şirket ana sözleşmesi, şirketlerin devir ve birleşmesi vb. ticari işlerle ilgili sözleşmeler	750,00	YTL

İKİNCİ BÖLÜM

İş Takibi Konusundaki Hukuki Yardımlarda Ödenecek Ücret			
1.	Bir durumun belgelendirilmesi, ödeme aşamasındaki paranın tahsili veya bir belgenin örneğinin çıkarılması gibi işlemlerin takibi için	180,00	YTL
2.	Bir hakkın doğumu, tespiti, tescili, nakli, değiştirilmesi, sona erdirilmesi veya korunması gibi amaçlarla yapılan işler için	300,00	YTL
3.	Tüzel kişi tacirlerin ana sözleşmelerinin onanması, bu tacirlerin çalışma konuları ile ilgili ruhsat ve imtiyazların alınması, devri ve Türk vatandaşlığına kabul edilme gibi işlemlerin takibi için	1.250,00	YTL

4.	Vergi uzlaşma komisyonlarında takip edilen işler için	575,00	YTL
5.	Uluslararası yargı yerlerinde takip edilen işlerde		
	a) Duruşmasız ise	2.500,00	YTL
	b) Duruşmalı ise	4.350,00	YTL
	c) Konusu para olan işlerde ise ücret Tarifenin üçüncü kısmına göre belirlenir		

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Avukatlık Kanununun 35 inci Maddesi Gereğince Bulundurulması Zorunlu Sözleşmeli Avukatlara Aylık Ödenecek Ücret			
1.	Yapı kooperatiflerinde	460,00	YTL
2.	Anonim şirketlerde	775,00	YTL

Takip edilen dava, takip ve işlerde tarifeye göre hesaplanacak vekalet ücreti yıllık avukatlık ücretinin üzerinde olduğu takdirde aradaki eksik miktar avukata ayrıca ödenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

1.	Kamu Kurum ve Kuruluşlarıyla Özel Kişi ve Tüzel Kişilerin Söz- leşmeli Avukatlarına Ödeyecek- leri Aylık Avukatlık Ücreti	775,00	YTL
----	--	--------	-----

Takip edilen dava, takip ve işlerde tarifeye göre hesaplanacak vekalet ücreti yıllık avukatlık ücretinin üzerinde olduğu takdirde aradaki eksik miktar avukata ayrıca ödenir.

İKİNCİ KISIM
BİRİNCİ BÖLÜM

Yargı Yerlerinde, İcra ve İflas Dairelerinde Yapılan ve Konusu Para Olsa veya Para ile Değerlendirilebilse Bile Maktu Ücrete Bağlı Hukuki Yardımlara Ödenecek Ücret			
1.	Görölmekte olan bir dava için- de olmamak koşulu ile ihtiyati haciz, ihtiyati tedbir, delillerin tespiti, icranın geri bırakılması, ödeme ve tevdi yeri belirlenme- si işleri için:		
	a) Duruşmasız ise	160,00	YTL
	b) Duruşmalı ise	220,00	YTL
2.	Ortaklığın giderilmesi için satış memurluğunda yapılacak işle- rin takibi için	285,00	YTL
3.	Ortaklığın giderilmesi ve tak- sim davaları için	500,00	YTL

İKİNCİ BÖLÜM

Yargı Yerleri ile İcra ve İflas Dairelerinde Yapılan ve Konusu Para Olmayan veya Para ile Değerlendirilemeyen Hukuki Yardımlara Ödenecek Ücret			
1.	İcra dairelerinde yapılan takipler için	160,00	YTL
2.	İcra Mahkemelerinde takip edilen işler için	160,00	YTL
3.	İcra Mahkemelerinde takip edilen dava ve duruşmalı işler için	285,00	YTL
4.	İcra mahkemelerinde takip edilen ceza işleri için	160,00	YTL
5.	Ceza soruşturma evresinde takip edilen işler için	250,00	YTL

6.	Sulh mahkemelerinde takip edilen davalar için	310,00	YTL
7.	Asliye mahkemelerinde takip edilen davalar için	575,00	YTL
8.	Tüketici mahkemelerinde takip edilen davalar için	250,00	YTL
9.	Fikri ve sınai haklar mahkemelerinde takip edilen davalar için	1.350,00	YTL
10.	Ağır Ceza Mahkemelerinde takip edilen davalar için	1.250,00	YTL
11.	Çocuk Mahkemelerinde takip edilen davalar için	575,00	YTL
12.	Çocuk Ağır Ceza Mahkemelerinde takip edilen davalar için	1.250,00	YTL

13.	Askeri mahkemelerde takip edilen davalar için	625,00	YTL
14.	İdare ve vergi mahkemelerinde takip edilen davalar için a) Duruşmasız ise b) Duruşmalı ise	400,00 500,00	YTL YTL
15.	Yargıtay'da ilk derecede görülen davalar için	1.250,00	YTL
16.	Danıştay ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde ilk derecede görülen davalar için a) Duruşmasız ise b) Duruşmalı ise	575,00 1.250,00	YTL YTL
17.	Yargıtay, Danıştay, Askeri Yargıtay ve Sayıştay'da temyiz yolu ile görülen işlerin duruşması için	625,00	YTL

18.	Uyuşmazlık Mahkemesindeki davalar için	625,00	YTL
19.	Anayasa Mahkemesinde görülen dava ve işler için		
	a) Yüce Divan sıfatı ile bakılan davalar	1.850,00	YTL
	b) Diğer dava ve işler	1.000,00	YTL

ÜÇÜNCÜ KISIM

Yargı Yerleri ile İcra ve İflas Dairelerinde Yapılan ve Konusu Para Olan veya Para ile Değerlendirilebilen Hukuki Yardımlara Ödenecek Ücret

1.	İlk 20.000,00 YTL için		%12
2.	Sonra gelen 30.000,00 YTL için		%10
3.	Sonra gelen 50.000,00 YTL için		%8
4.	Sonra gelen 150.000,00 YTL için		% 6

5.	Sonra gelen 400.000,00 YTL için		% 4
6.	Sonra gelen 600.000,00 YTL için		% 2
7.	Sonra gelen 1.000.000,00 YTL için		%1
8.	2.250.000,00 YTL'dan yukarısı için		%0,1

